

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

Соціально-гуманітарний факультет



„Затверджено”
Голова приймальної комісії
О. Я. Чебикін
„01” квітня 2020 р.

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

прийому на старші курси

(для проведення співбесід осіб із сторонніх ЗВО на 2 рік навчання)

Галузь знань: 05. Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 053. Психологія

Одеса
2020

I. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Призначення програми – забезпечити проведення співбесід осіб із сторонніх ЗВО на 2 рік навчання за спеціальністю 053 «Психологія». У програмі представлені традиційні для навчальних програм теми згідно із змістом освітньої програми.

Співбесіда проводиться в усній формі. Тривалість висвітлення питань співбесіди не повинна перевищувати 0,5 академічної години.

Вимоги до відповіді студента:

В процесі складання співбесіди абітурієнт має виявити знання з основних тем курсу психології, повинен оперувати професійними дефініціями, має знати суть і специфіку психології як науки і сфери практичної діяльності, основні явища психічного життя, основні методи дослідження психічних явищ тощо.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Предмет психології

Психологія як наука про психіку. Основні етапи розвитку уявлень про предмет психології. Психологія наукова і побутова. Взаємодія науки і практики в системі психологічних знань. Галузі психології. Задачі психологічної науки на сучасному етапі. Зв'язок психології з іншими науками.

Мозок і психіка

Психіка як властивість високоорганізованої матерії. Поняття про психічне відображення. Функції психіки. Етапи розвитку психіки. Центральна і периферична нервова система. Рефлекторний характер діяльності нервової системи. Збудження і гальмування – основні процеси нервової системи. Сигнальна діяльність головного мозку. Функціональна асиметрія мозку. Взаємозв'язок біологічних і соціальних чинників в психічному розвитку.

Діяльність і поведінка

Категорія діяльності в психології. Структура індивідуальної діяльності людини. Поняття дії, операції, психофізіологічних функцій. Загальне уявлення про цілі дій. Основні механізми регуляції дій й операцій. Процес формування предметної діяльності. Соціальна поведінка живих організмів.

Психологія особистості

Поняття про особистість, індивід, індивідуальність. Характеристика особливостей особистості (активність, стійкість, динамічність, соціальна роль, життєва позиція). Структура особистості. Характеристика спрямованості особистості (потреби, інтереси, ідеали, переконання, світогляд). Самосвідомість, форми її виявлення.

Сенсорно-перцептивні процеси

Структура прийому інформації. Аналізатор: його будова і функції. Класифікація відчуттів, види відчуттів: зорові, слухові, тактильні, температурні, смакові, нюхові, вібраційні, рухові, ін. Порівняльна характеристика відчуття і сприйняття. Основні властивості сприйняття: предметність, цілісність, константність, осмисленість, аперцепція.

Пам'ять

Поняття про пам'ять. Процеси пам'яті (запам'ятовування, збереження, відтворення, забування). Класифікація видів пам'яті: за часом зберігання інформації, за характером психічної активності, по органах чуття, по якісних характеристиках. Індивідуальні особливості пам'яті (кількісні і якісні характеристики). Прийоми підвищення ефективності пам'яті (структурна організація матеріалу, використання стимулів-засобів, психотехнічні вправи).

Специфіка процесу уваги, його природа та механізми

Основні властивості процесу уваги (концентрація, об'єм, розподіл, стійкість, переключення, вибірковість). Класифікація видів уваги (довільна – мимовільна – післядовільна; рефлексивна – інстинктивна – вольова).

Мислення

Поняття про мислення в психології. Операції мислення. Класифікація видів

мислення: за формою, по характеру вирішуваних задач, по ступеню новизни і оригінальності, по ступеню розгорнення (дискурсивне, інтуїтивне). Основні характеристики мислення: глибина, самостійність, широта, гнучкість, швидкість розумових операцій. Мислення як процес рішення задач. Процеси логічного мислення (думка, висновок). Методи вивчення мислення.

Емоції та почуття

Визначення емоцій. Властивості емоцій (якість, динаміка протікання, амбівалентність, полярність, активність, інтенсивність, глибина, тривалість). Види емоцій. Співвідношення понять «емоція» та «почуття». Почуття, їх види і особливості прояву в житті і діяльності людини. Вищі відчуття: етичні, інтелектуальні, естетичні. Культура емоцій. Виховання відчуттів.

Темперамент. Типології темпераменту

Поняття про темперамент. Типи темпераменту, їх психологічна характеристика. Прояви темпераменту в навчальній і трудовій діяльності. Типологічні основи індивідуального стилю діяльності. Методи дослідження темпераменту.

Характер.

Поняття про характер. Взаємозв'язок і відмінності темпераменту і характеру. Роль характеру у формуванні індивідуальності людини. Структура характеру. Риси характеру. Методи визначення характеру. Проблеми виховання і перевиховання характеру.

Психологія здібностей. Загальні і спеціальні здібності

Поняття про здібності. Співвідношення здібностей і завдатків. Види здібностей: природні і придбані, загальні і спеціальні. Рівні розвитку здібностей: обдарованість, талант, геніальність. Проблеми і методи діагностики здібностей.

Воля

Воля як психічний процес. Функції волі. Воля як основа організації і саморегуляції діяльності і спілкування. Структура вольової дії. Вольовий компонент ухвалення до реалізації рішення. Взаємозв'язок мотиваційної сфери і волі. Боротьба мотивів в процесі виникнення і здійснення вольового

акту. Вольові якості. Усвідомленість і етична регуляція вчинків як важливий етап розвитку волі. Самовиховання волі.

Загальна характеристика професійної діяльності психолога

Види й напрями професійної діяльності психолога. Професійні якості та здібності практичного психолога у порівнянні з психологом-дослідником. Критерії професійної придатності практичного психолога. Поняття про професійний етичний кодекс. Моральні норми, що регламентують діяльність практичного психолога в ситуаціях етичного вибору.

ІІІ. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

180-200 балів абітурієнт отримує, виявивши такі знання та вміння:

- повністю послідовно розкрити зміст матеріалу, поставленого завдання чи проблеми
- здатність включити інформацію, що стосується вирішення проблеми, в систему цілісного психологічного знання
- здатність аналізувати та оцінювати факти, події та прогнозувати очікувані результати від прийнятих рішень
- вільне володіння спеціальною термінологією
- правильно застосувати одержані знання, уміння та навички з різних дисциплін для вирішення практичних завдань чи проблем у стандартних та змінених ситуаціях.

150-179 балів абітурієнт отримує, виявивши такі знання та вміння:

- послідовно розкрити зміст матеріалу, поставленого завдання чи проблеми
- здатність аналізувати та оцінювати факти, події та прогнозувати очікувані результати від прийнятих рішень
- вільне володіння спеціальною термінологією, можливі деякі неточності
- правильно застосувати одержані знання, уміння та навички з різних дисциплін для вирішення практичних завдань чи проблем у стандартних ситуаціях.

125-149 балів абітурієнт отримує, виявивши такі знання та вміння:

- зміст питання вкладено частково, не завжди послідовно
- у відповідях є помилки у використанні окремих психологічних понять
- при вирішенні поставленої проблеми не розуміє шляхів практичного використання конкретної інформації.

100-124 балів абітурієнт отримує, виявивши такі знання та вміння:

- основний зміст завдання не розкрито
- допущено грубі помилки у відповідях
- відсутність володіння спеціального термінологією.

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бочелюк В.Й., Зарицька В.В. Психологія: вступ до спеціальності: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 288с.
2. Буткевич Т.В., Савицька О.В. Практична психологія: Вступ до спеціальності: 2-ге вид. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 256с.
3. Загальна психологія / За заг. ред. С.Д. Максименка. Підручник. – Вінниця, 2004. – 704 с.
4. Маклаков А. Г. Общая психология / А. Г. Маклаков. - М., 2008. – 256 с.
5. Мещеряков Б. Г. Психология: тематический словарь / Б. Г. Мещеряков. - СПб., 2007. – 345 с.
6. Немов Р. С. Общая психология / Р. С. Немов. – СПб. : Питер, 2007. – 607 с.
7. Психология: словарь / [ред. А. Петровский и др.]. - М., 2006. – 211 с.
8. Психология [под ред. Е. И. Рогова]. – М., 2005. – 197 с.
9. Радугин А. А. Психология / А. А. Радугин. - М., 2001. – 314 с.
10. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии / С. Л. Рубинштейн; [сост. А. В. Брушлинский, К. А. Абульханова-Славская]. – СПб.: Питер, 2001. – 712 с.
11. Семиченко В. А. Психология личности / В. А. Семиченко. – Киев, 2001. – 206 с.